

Επιστολή ενημέρωσης για την ορθή ανοσοποίηση του τραύματος

Σύμφωνα με Εθνικές Συστάσεις, που περιλαμβάνονται στο επικαιροποιημένο «Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών Ενηλίκων 2020- 2021», η ανθρώπινη αντιτετανική ανοσοσφαιρίνη (TIG) χορηγείται ως προφύλαξη σε άτομα με ελλιπές (< 3 δόσεις εμβολίου που περιέχει τοξοειδές του τετάνου) ή άγνωστο ιστορικό εμβολιασμού, καθώς και όταν έχουν παρέλθει ≥ 5 έτη από τον τελευταίο εμβολιασμό **ΜΟΝΟ** στις περιπτώσεις πρόσφατου ρυπαρού τραύματος (με χώμα, κόπρανα ή σίελο), συμπεριλαμβανομένων και των θλαστικών ή διατιτραινόντων τραυμάτων, των εγκαυμάτων ή του κρουσπαγήματος, καθώς και εκείνων από δήγματα ζώων ή βλήματος. Η χορήγηση της TIG γίνεται **πάντα και κατά προτίμηση ταυτόχρονα**, με μια αναμνηστική δόση Td ή Tdap ή επί ελλείψεως, με Tdap-IPV και **επαναπροσδιορισμό του χρονοδιαγράμματος εμβολιασμού**. Η λογική της χορήγησης της TIG στηρίζεται στην γρήγορη ανοσοποίηση του τραυματία, η οποία όμως δεν διαρκεί καθώς ο χρόνος ημίσειας ζωής είναι 3-4 εβδομάδες περίπου. Αυτό σημαίνει ότι στον ανεμβολίαστο τραυματία και σε περίπτωση επανατραυματισμού θα απαιτηθεί νέα δόση TIG ακόμη και εάν συμβεί σε σύντομο διάστημα από την χορήγηση της Ανοσοσφαιρίνης

Πίνακας :Συστάσεις Ανοσοποίησης του τραύματος .ΕΠΕ 2020-2021

Εμβόλιο/ Ανοσοσφαιρίνη	Καθαρά, ελάσσονα τραύματα		Όλα τα λοιπά τραύματα	
	DTaP ή Tdap/Td/Tdap-IPV ¹	TIG	DTaP ή Tdap/Td/Tdap-IPV ^{1*}	TIG ²
Ιστορικό Εμβολιασμού				
Άγνωστο ή < 3 δόσεις	Ναι	Όχι	Ναι	Ναι
3 ή περισσότερες δόσεις	Όχι ³	Όχι	Όχι ⁴	Όχι

*Όπως, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις πρόσφατου ρυπαρού τραύματος (με χώμα, κόπρανα ή σίελο), συμπεριλαμβανομένων και των θλαστικών ή διατιτραινόντων τραυμάτων, των εγκαυμάτων ή του κρουσπαγήματος, καθώς και εκείνων από δήγματα ζώων ή βλήματος

1. Το εμβόλιο Tdap προτιμάται έναντι του Td για ενήλικες που δεν έχουν ποτέ εμβολιαστεί με Tdap.

2. Άτομα με HIV λοίμωξη ή σοβαρή ανοσοανεπάρκεια που έχουν επιμολυσμένα τραύματα (συμπεριλαμβανομένων των μικρών τραυμάτων) θα πρέπει επίσης να λάβουν TIG, ανεξάρτητα από το ιστορικό εμβολιασμού έναντι του τετάνου.

3.Ναι, εάν έχουν παρέλθει δέκα ή περισσότερα (≥ 10) έτη από την τελευταία δόση εμβολίου που περιέχει τοξοειδές τετάνου.

4. Ναι, εάν έχουν παρέλθει πέντε ή περισσότερα (≥ 5) έτη από την τελευταία δόση εμβολίου που περιέχει τοξοειδές τετάνου.

Στην Ελληνική Αγορά υπάρχει διαθέσιμο εμβόλιο ενηλίκων έναντι του Τετάνου και Διφθερίτιδας με την εμπορική ονομασία Diftavax, το οποίο αποτελεί αντικατάσταση του εμβολίου DTnax ADULT.. Σκοπός της διάθεσης αυτού του εμβολίου ήταν η κάλυψη των αναγκών του αναμνηστικού εμβολιασμού ενηλίκων και της διαχείρισης του τραύματος σύμφωνα με τις επιστημονικές Συστάσεις του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμού.

- Με βάση το επίσημο SPC το εμβόλιο Diftavax ενδείκνυται για ενεργητική ανοσοποίηση έναντι της διφθερίτιδας και του τετάνου για άτομα ηλικίας άνω των 7 ετών (>27 ετών βάσει ΕΠΕ Ενηλίκων), είτε ως αρχικός εμβολιασμός είτε ως αναμνηστικός εμβολιασμός. Ως αναφορά τη σύνθεσή του το Diftavax έχει περιεκτικότητα σε αντιγόνο Διφθερίτιδας, ειδικά για αναμνηστική δόση

- Επίσης ενδείκνυται για τον εμβολιασμό μετά τον τραυματισμό σύμφωνα με τις οδηγίες εμβολιασμού για τον τραυματισμό όπως αναφέρονται στο Νέο ΕΠΕ Ενηλίκων 2020

Παρά τις Εθνικές Συστάσεις σημειώνεται σύμφωνα με στοιχεία από την κατανάλωση του εμβολίου και του Αντιτετανικού ορού υψηλή αλλά κυρίως **σταθερή κατανάλωση δόσεων Αντιτετανικής Ανοσοσφαιρίνης**. Η κατανάλωση παραμένει σταθερή σε όλη τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων ανεξάρτητα αν στην Ελληνική αγορά υπήρχε διαθέσιμο εμβόλιο τετάνου ή όχι. Τα δεδομένα αυτά δείχνουν ότι η χρήση της TIG αποτελεί μία πάγια ιατρική παρέμβαση στην διαχείριση του τραύματος ανεξάρτητα από το ιστορικό εμβολιασμού ή τον μελλοντικό εμβολιασμό του τραυματία

Ακόμη πιο σημαντικό, είναι το γεγονός ότι η κατανάλωση της TIG δεν είναι ίδια με του εμβολίου, που σημαίνει ότι δεν εφαρμόζεται η οδηγία **να χορηγείται πάντα με το εμβόλιο. Η πολλαπλάσια μάλιστα κατανάλωση της Ανοσοσφαιρίνης** σε σχέση με το εμβόλιο δηλώνει μάλλον μία υπερβολική και συνάμα λανθασμένη χρήση της

Συμπερασματικά, φαίνεται ότι δεν εφαρμόζονται ορθά οι οδηγίες του Εθνικού Προγράμματος εμβολιασμών, που αφορούν το τραύμα με κύρια χαρακτηριστικά την κατάχρηση χορήγησης αντιτετανικής Ανοσοσφαιρίνης, την λανθασμένη χορήγηση της ως την θεραπεία εκλογής, καταστρατηγώντας με τον τρόπο αυτό τη βασική λογική που διέπει τη χρήση της TIG ως επείγουσα ανοσοποίηση σε ορισμένα τραύματα και μόνον και εφ' όσον δεν έχει ανοσοποιηθεί ορθά ο Ελληνικός πληθυσμός

Με εκτίμηση

Ιωάννα Τσιαούση
Md, MBA Γυναικολόγος -Μαιευτήρας
Ιατρική Διευθύντρια τμήματος εμβολίων
Βιανεξ/Sanofi Pasteur